

Anexa II – Argumente succinte referitoare la încălcarea independenței justiției prin interferența serviciilor de informații

Problema gravă a imixtiunii serviciilor secrete în actul de justiție – cu acceptul unor magistrați care au semnat protocoalele secrete – a fost repetat abordată de asociațiile noastre profesionale. Dăm un exemplu elocvent, în acest sens, și anume faptul că Asociația Magistratilor din România (AMR) și Uniunea Națională a Judecătorilor din România (UNJR) au lansat **Memorandumul privind Justiția**¹.

Documentul programatic a fost votat în adunări generale, de instanțe, în perioada august-septembrie 2016, fiind susținut și de Asociația Procurorilor din România (APR), de Uniunea Barourilor din România (UNBR), de Asociația "Themis-Casația"².

Unul dintre motivele care a determinat lansarea și adoptarea documentului l-a constituit, astfel cum a fost expres cuprins în prima parte a Memorandumului, neclarificarea de către CSM și alte instituții a interferenței dintre justiție și servicii de informații, în condițiile în care justiția a fost calificată ca fiind „câmp tactic” pentru SRI, a lipsei de explicații privind modul în care serviciile de informații cooperează cu sistemul judiciar în cadrul anchetelor penale, precum și faptul că SRI face verificări anterioare numirilor în funcțiile publice.

De asemenea, la punctele 12 și 16 din Memorandum au fost înscrise următoarele obiective:

„Asigurarea unei transparențe depline în cooperarea instituțională cu serviciile de informații, respectarea strictă a cadrului legal și asigurarea unui control jurisdicțional și civil efectiv asupra activității acestora”;

„Relația dintre justiție și orice altă putere sau instituție a statului trebuie să fie stabilită prin legi ori protocoale care sunt publice, motiv pentru care CSAT trebuie să desecretizeze și să publice toate hotărârile acestei instituții care au efect asupra activității procurorilor sau judecătorilor”.

¹ <http://www.unjr.ro/2016/09/08/memoriu-privind-situatia-justitiei-din-2016-votat-in-adunari-generale/>

² a se vedea, de exemplu, <https://www.mediafax.ro/social/memorandumul-privind-justitia-prin-care-101-instante-si-28-de-parchete-din-tara-cer-guvernului-si-csm-sa-iasa-din-starea-de-pasivitate-intra-luni-in-dezbaterea-csm-15719609>, <https://www.universuljuridic.ro/asociatia-themis-casatia-sustine-memorandumul-privind-justitia/>

Astfel cum am arătat public în data de 3 aprilie 2018³, începând cu 2015 am urmărit publicarea tuturor actelor și protocoalelor secrete ce au vizat sau afectat administrarea justiției în România. Într-un stat care se pretinde democratic și care respectă separația puterilor, justiția nu poate fi administrată după acte secrete, așa cum era în perioada comunistă. Cine susține contrariul are grave curențe în a înțelege, în primul rând, democrația și ce înseamnă respectarea drepturilor și libertăților omului.

Cuprinsul Protocolului semnat între Parchetul General și SRI în 2009 confirmă cele mai negre îngrijorări pe care, începând cu 2015, UNJR și AMR le-au exprimat în spațiul public cu privire la implicarea SRI în justiție. Faptul că SRI a fost cel care inițiat declassificarea acestui Protocol este de laudat și reprezintă un prim pas de revenire la normalitatea democratică și de recredibilizare a acestei instituții.

Protocolul a produs consecințe efective în dosarele de urmărire penală, punând la îndoială respectarea dreptului la apărare și la un proces echitabil al celor acuzați. Dincolo de faptul că Protocolul adaugă la lege și are fraze în contra legii, faptul că, prin acceptarea acestuia s-a cedat independența operațională către SRI, afectează în mod grav statutul procurorilor și nesocotește dispozițiile legale privind independența acestora în dispunerea soluțiilor.

- ▶ Gravitatea celor cuprinse în protocol nu poate fi negată deoarece, într-un stat democratic, administrarea justiției nu se poate face prin acte care, nu doar că sunt secrete și inaccesibile celui acuzat și judecătorilor, dar adaugă la lege și se situează contra legii.

Consiliul Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) a afirmat, în mod clar, că este complet contrară principiilor europene interferența serviciilor de informații în justiție, sens în care a subliniat că „*sub nicio formă lupta împotriva corupției în rândul judecătorilor nu ar trebui să conducă la interferența unui serviciu secret în justiție*”⁴.

- ▶ **Cu atât mai mult, interferența unor astfel de servicii în activitatea curentă de desfășurare a justiției este vădit nelegală și vătămătoare.**

Asociațiile noastre profesionale au avertizat, prin comunicatul comun din 14 decembrie 2020, că punerea în aplicare a deciziilor Curții Constituționale nu poate fi utilizată ca pretext al încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și **au solicitat Consiliului Superior al Magistraturii să aibă în vedere, cum a făcut-o și în alte situații, faptul că imixtiunea serviciilor**

³ Comunicatul comun nr. 89/3 aprilie 2018, al Asociației Magistratilor din România (AMR) și Uniunii Naționale a Judecătorilor din România (UNJR) – „Pentru a afla TOT adevărul, Parchetul General și SRI trebuie să publice TOATE protocoalele din 1990 până în prezent”

⁴ Avizul CCJE nr. 21(2018) – „Prevenirea corupției în rândul judecătorilor”, pct. 27

